

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četr leta 65 kr. — Naročina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novaku na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natpisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nekaj za Ptujsko pa tudi za okolico drugih mest.

Povsod v lepi Sloveniji se dan današnji naše ljudstvo že probuja in se zaveda več ali manj svojih pravic. Vendar še je krajev dovolj, kjer cvete narodna mlačnost mesto zavednosti, kjer ni najti onega oživljajočega narodnega duha, kateri prešinja ljudstvo v drugih naprednejših krajih. Vzlasti se napredek kaže tam, kjer je veliko bralnih društv ali podružnic sv. Cirila in Metoda ali v obče društv, katera skrbijo za omiko in blaginjo naroda in pospešujejo njega vsestranski napredek. Tako pa mora biti kmalu po vseh krajih, kjer prebiva dobro slov. ljudstvo, posebej pa je še treba, da si osnujemo slov. društva blizu mest, v katerih je nemškutarija v cvetu in iz njih se širi nje zaduhli vonj tudi v okolico ter omamlja slov. prebivalce, da jih postaja sram biti slov. krvi in se dajo mirno zato tujezem pod pete. Ali je to pametno? Ne; človek je lahko prijazen tudi z mestjani ter jim prodaja svoje blago in kupuje od njih, cesar mu je pri domu treba. Ali da se vpreže v njih jarem tudi v rečeh, ki se tičejo narodnosti, tega pa ni treba in kdor ima kaj ponosa v sebi, ne stori tega. Ali ravno to je: pri ljudeh naših manjka ponosa, njim manjka zavednosti ter je pri njih že vsak, ki pride iz mesta ter nemški lomi, že gospod, velja več, kakor pošteni kmet, ki ima desetkrat več v žepu in dvajsetkrat več v glavi, kakor tak »škrijec« iz mesta.

Od tod prihaja, da je toliko nemškutarije blizu mest, n. pr. Ptujsko polje je veliko, razširja se od Maribora do Ormoža, vendar šteje le malo takih društv, ki bi nam pričala o zavednosti dotičnih krajev, nasprotno pa nekod še cvete nemčurstvo. To velja o okolici Mariborskej a tudi v okolici Ptujski ni vse tako, kakor bi moralo biti. Težko nam je pri srci, ko še moramo poročati o nemškatarskih zmešnjavah v okolici Ptujski, kjer bi moralo že davno vse narodno biti. Kje so tu

rodoljubi, kje je tu pravo, istinito, požrtvovalno rodoljubje? Žal, da ga pogrešamo. Premehkega srca smo, premalo odločnosti in podjetnosti je v nas; navdušimo se sicer za naroda sveto stvar, toda brigamo se le malo ali celo nič za-njo. Tudi Ptuj, to germansko gnjezdo z večinoma slovenskim prebivalstvom, začel se je zadnja leta repenčiti ter se utrjevati, da si ga ne bi Slovenci osvojili pri prvem naskoku. Pa to še ni bilo dovolje. Tudi v okolico je zatresel vražje seme nemčurstva, katero mu je že v večih občinah pognalo kali, prava mōra za slovenskega kmeta-trpina, ki že tako težko znaguje dosedanja silna bremena. Tem nemčurskim gospodom še ni zadosti, da vladajo v Ptui samem, nego celo na kmete si že upajo; vrinili so se že v občinski zastop ter se obnašajo tukaj kot pravi turški paše.

Nalagajo nam bremena, težka bremena, ne ozirajo se na to, bomo jih li mogli zmagati ali ne. Nam je-li to potrebno, ni-li pri nas mož, kmetov poštenjakov, ki bi vodili občino ter skrbeli za blaginjo občanov in ne izdavalni s krvavimi žulji prisluženega denarja za nič-vredne, le gospodom nemčurjem na kmetih življenje olajšajoče naprave? Imamo jih še in ako Bog da, ne boste več dolgo hodili »paševat« v okolico, kajti na kmetih, na slovenski zemlji, pripada gospodstvo edino kmetom, ne pa kakim nemčurskim »privandrancem«. Vzboljšati te razmere še je mogoče, ali narodnega dela bode treba in to na vse strani ter od vseh narodnih močij.

Skrajni čas je, da se Ptajska okolica poboljša ter pokaže svetu svoje narodno slovensko lice. Sramota bi bila, da bi si še dalje dali zapovedovati od ljudij, ki so svoj materini jezik zatajili ter se vrgli našim nasprotnikom v naročje. Dokaj let smo spali, a nemškutarjev brezozirno delovanje nas je vzdramilo in nam vsišilo boj, kateri bo pokazal, kdo je na slovenski zemlji gospodar. Naj postane že brž resnica, kar poje pesem:

Zatrli niste spečih,
Ne boste nas bedečih!

Ciril.

Cerkvene zadeve.

Blagoslovljenje prostora za novo Marijino cerkev frančiškansko v Mariboru 26. julija 1892.

Na god sv. Ane se je vršilo posvečenje prostora, na katerem se bode pozidala nova cerkev frančiškanska, Bogu in Mariji Devici v čast, in pa v zveličanje brez števila po božji podobi ustvarjenih, neumrjočih duš.

Ob 8. uri smo svitlega in premilostljivega knezoškofa slovesno pri cerkvenih vratih sprejeli in spremljali smo jih med dolgimi vrstami belo oblečenih devic, ki so v svojih rokah goreče sveče držale, pred veliki oltar, kjer so svoj prestol zasedli. Na to so vč. oče gvardijan v slovenskem jeziku pobožnim poslušalec razlagali, kako da jim dnes veselja srce kipi, ko se bo slovesno pričelo stavljenje nove cerkve namesto sedanjega bornega hrama božjega, ki je za toliko množico faranov vse premajhen. Rekli so, da so pričeli delo v zaupanji na božjo pomoč in na darežljivost častilcev Marijinih. Hvalili so previdnost božjo, po kateri sedijo ravno sedaj na prestolu knezoškofov lavantinskih konjiški rojak, ki so bili krščeni v ravno tisti cerkvi sv. Jurija v Konjicah, kjer se je tudi čudotvorna podoba Matere Milosti nahajala, dokler je niso leta 1747 v Maribor prenesli. Prosili so, naj podpiramo stavljenje s svojimi molitvami, pa tudi z denarno pomočjo, ki nam postane lehko ključek nebeski. Sv. Terezija je o času, ko se je lutrovská kriva vera najhuje razširjala, in ko so krivoverci Marijine cerkve poderali in zapirali: takrat je sveta Terezija zbirala zveste častilce Marijine in je v podporo in v obrambo sv. katoliške vere zidala cerkve in samostane. Neki sosednji graščak, v katerega sreči pa ni bival božji mir, ker je v njem kraljeval nečisti duh poželjivosti in mesenosti, je odstopil sveti Tereziji za stavljenje potrebni prostor, in njo je tudi denarno podpiral do svoje smrti, ta je pa nastopila še preje, ko je bila cerkev dokončana. Čez nekaj časa se je prikazal sv. Tereziji in ji je razodel, da mu je neskončno usmiljeni Bog zavoljo tiste miloščine v smrtni uru podelil toliko žalost črez grehe, da je usmiljenje našel na pravici božji. Tako se bere v spisih sv. Tereziji, o katerih je sv. cerkev razsodila, da ni v njih nič takega, kar bi bilo naukom sv. cerkve nasprotno.

Po ganljivi besedi gvardijanovi so premil. knezoškof, obdani od velike množice duhovnikov svojih, darovali Trojedinemu Bogu presveto daritev, naj se milostljivo ozira na delo, katero hočemo dnes pričeti, Njemu v čast, Materi Milosti v slavo in pa v zveličanje po Kristusovi krvi odkupljenih duš. Med sveto mašo so častite šolske sestre tako lepe prepevale, da nobena ptica ne tako.

Prepevale so glorio,
Ki jo v nebesih uživajo,
Prepevale na jasen glas
So njega veličast in kras,
Ki je zemlje in nebā vladár,
Od katerega je vsaka stvar;
Prepevale, kak božji svit
Nebeščanom je ves odkrit,
Kak angelci lepo pojó,
Lepo pojó, sladko pojó,
Sveti Trojici strežojo,
Marijo Devico venčajo,
Ki vsa osvitljena je.
Kraj sina posajena je.“

Po sv. maši smo se v sprevodu podali na torišče nove cerkve, kjer so milostljivi višji pastir spregovorili z njim lastno gorečnostjo o besedah sv. pisma: »Če Gospod hiše ne zida, trudijo se delaveci zastonj. Če Gospod ne varuje doma, tedaj čuvaji zastonj stražijo«. Ps. 126, 1. 2. Škoda, velika škoda, da mi zdaj v »Gospodarji« prostora zmanjkuje; znabiti bo mogoče pozneje

ves govor objaviti, da vnema vse lavantince za zidanje nove cerkve s tistim dobrim uspehom, katerega je rodil pri takratnih, do solz ganjenih poslušalcih. Tisti dan se je namreč od raznih strani darovalo za cerkev 200 fl. Za vsem je pristopilo do sedaj društvu za zidanje cerkve 4451 udov, ki so že zložili 48.000 fl. v gotovem denarju. V predmestni fari sv. Magdalene v Mariboru je nabral vsled priporočila preč. dekana in kanonika Rožanca samostanski brat Rok 115 fl., pri treh hišah pa nekaj prav neprijaznih besedij. Se ve, da ga je zabolelo, a zdaj je že zopet vesel, ko misli na besede Jezusove, da bodo obilno plačani, ki zavoljo njega sramoto prenašajo. Delavcev je bilo včeraj 123, in se je njim že izplačalo 8000 fl. Pri nabiranju stavbinskega lesa so brata Roka vsi v. č. gospodje župniki podravskih far veselo podpirali. Nabiranje se je najlepše obneslo v Lembahu, pri Devici Mariji v Puščavi, v Ribnici in pa v Vuhredu. Kdor za cerkev daruje, Bogu posojuje.

Dr. Jožef Pajek.

Gospodarske stvari.

Plemenjenje žrebic.

Vsakemu umnemu konjerejcu je znano, da se kobile raje obrejijo, če se vsako leto spustijo k žrebcu. Vendar pa je treba po nekolikih letih eno leto prenehati, da kobila preveč ne oslabi. Koliko pa mora biti žrebiča stara, da jo smeš rabiti za pleme? V tem je treba razločiti med hladnokrvno in žlahtno ploho. Hladnokrvne plohe so konji s širokim hrptom, debelimi nogami in primeroma debelo glavo. Taki so konji ardenskega, burgundskega, kartoškega, noriškega, valonskega plemena. Nahajajo se večinoma na srednjem in zgornjem Štirskeui. Žrebičo takega plemena, ako je zdrava, močna, dobro razvita ter veliko ne dela, smeš spustiti k žrebcu že v tretjem letu. Če pa je slaba in veliko trpi, tedaj pa še le v četrtem letu. Žlahtne plohe so konji z ozkim hrptom, na visokih, primeroma šibkih nogah in z nežno glavo. To so konji angleškega polno- in polkrvnega, arabskega polno in polkrvnega, anglo-normanskega, hanoveranskega plemena.

Žrebičice take plohe smejo se v štrem letu rabiti za pleme. Ako pa so slabo rejene in mnogo trpijo, tedaj pa še le v petem letu.

Kdor slabo razvite žrebičice rabi zgodaj za pleme, škoduje s tem kobili ter dobi slabo gingavo žrebe. Slabo rejena kobila ali taka, ki veliko trpi, potrebuje vso hrano za sebe, da ohrani svoje telesne moči in toraj ne more zadostno hrane dajati žrebetu v svojem telesu. Posledica temu je, da oboje, kobila in žrebe hirata.

Če pa je žrebiča močna, dobro razvita, tedaj vrže gospodarju hasek, ako jo zgodaj pusti k žrebcu, zakaj dokler še je premlada, ni za težavno delo ter zastonj v hlevu stoji, ako nema žrebetu.

Opomniti pa moramo gospodarje, da naj nikar ne spuščajo malih, slabih kobil k težkim žrebecem. Pri takih kobilah se žrebe primeroma preveč razvije in toraj težko kotijo. Velikokrat pa tudi kobila in žrebe pri kotenu pogineta.

Divjega konja vkrotiti.

Divjega konja vkrotiš, ako mu hitro z rokama oči zatisneš ter mu nekaterekrati močno v nosnice dihneš. Tako so že zdavnaj Indijanci krotili bivole, divje konje itd. Poskusi in gotovo ne bodes tako neusmiljeno pretepjal uboge živine, ako se splaši, ali kako drugače zdivja.

Kmetijsko nadaljevalni tečaj za štaj. učitelje v Mariboru daje posameznim ljudskim učiteljem priliko svoje znanje v raznih strokah kmetijstva, kakor v sadjarstvu, v vinoreji, poljedeljstvu, bučelarstvu itd. popolniti, vrši se vsled naročila vis. c. kr. načnega ministerstva letos od 25. julija do 27. avgusta na tukajšnji vinorejski šoli posebni tečaj, v katerega je dež. šolski svet razun 11 nemških učiteljev tudi 9 slovenskih poklical in sicer obiskujejo ta tečaj ti-le slov. gg. učitelji: Ant. Farčnik iz Polzele, Ant. Gnuš iz Zg. Rečice, Ant. Križ iz Zavrča, L. Korže iz Ribnice, Ant. Kosi iz Središča, Jož. Mocher iz Š. Lenarta, M. Šalamun iz Sv. Miklavža, R. Škorjanec iz Makol in A. Šket iz Podsrede.

Sejmovi. Dne 12. avgusta v Veržeju in pri Sv. Juriji v slov. gor. Dne 16. avgusta v Arveži, v Lembachu, na Ptujski gori, v Mozirji, v Sevnici in v Vuzenici, pri Sv. Vidu nižje Ptuja. Dne 17. avgusta pri M. D. v Brezji, v Jarenini in v Kapelah.

Dopisi.

Od Sv. Jurja na Ščavnici. (Društvo za zidanje nove farne cerkve.) Letos ob birmovanji so milostljivi knez in škof v Ljutomerski dekaniji dve povekšani in olepšani cerkvi posvetili, namreč pri Sv. Petru in pri Sv. Križi; zdaj ste zadosti prostorni, ni več gnječe ob nedeljah in praznikih. Da se tudi jako majhna Jurjevska cerkev nadomesti z večo, je želja vseh dobro mislečih faranov že od nekdaj, in so tudi nekateri vlč. gospodje v ta namen že nekaj darovali; pok. vlč. prošt dr. Lovro Vogrin, nekdanji tukajšnji dekan, so v svoji oporoki za zidanje nove farne cerkve odločili po odračunjenih odstotkih 674 fl., pok. vlč. dekan Jurij Kocbek 600 gld., č. pok. župnik pri spodnji Sv. Kungoti Anton Klemenčič 1066 gld. Letos pa se je osnovalo društvo za zidanje nove farne cerkve Sv. Jurija na Ščavnici, pravila je visoka c. kr. namestnija v Gradiču dne 21. januarija t. l. potrdila; po § 4 teh pravil šteje društvo ude in dobrotnike; ud društva zamore vsak postati, ki na leto 50 kr. plača; dobrotnik društva je vsak, ki se s svojimi doneski ne veže na čas, ampak enkrat ali večkrat društvu kaj daruje. Podpisani se obrača do vseh p. n. rojakov Sv. Jurjevskih, katerih je obilno število, in se nahajajo v raznih duhovnih in posvetnih službah, z milo prošnjo, naj blagovolijo vstanovljenje društva za zidanje nove farne cerkve na znanje vzeti in s svojimi dobrovoljnimi doneski pripomoči, da se v njih rojstni fari skoraj postavi velikemu številu faranov primerna cerkev!

J. Kunce, župnik in predsednik društva.

Iz Kapele pri Radgoni. (Čast, komur čast!) Dne 26. majnika t. l. bil je izvoljen na mesto gosp. L. Puharja, poprejnjega načelnika krajnega šolskega sveta pri Kapeli, nov načelnik in sicer g. A. Kreft, posestnik v Očeslavcih. G. Puhar bil je vzoren nučelnik ter je za vestno izvrševanje svoje naloge dobil pismeno pohvalo od okrajnega šolskega sveta gornjeradgonskega. Tudi domače učiteljstvo izročilo je Puharju po šolskem vodji pismeno zahvalo za vrlo sodelovanje v povspreh in omiku slovenske mladine. Uradoval je celi čas, katerega je prebil kot načelnik, v gladkej slovenščini. Da čislaajo naši farani g. Puharja kot vrlega narodnjaka, pokazali so s tem, da so ga izvolili predsednikom tukajšnjega »Bralnega društva«. Saj so pa tudi v našem okraju možje, kakor je Puhar, potrebni. Žalibog imamo v okolini dokaj mož, ki bi lahko marsikaj storili za narodno stvar, pa nočejo ter se rajši dajo voditi od brezverskih

hujškačev, kateri ne poznajo nobene ljubezni do naroda in domovine. Takih za ponemčevanje našega krasnega okraja delujočih hujškačev se toraj drži mnogo naših merodajnih mož ter jih z vso močjo podpirajo, ne pa, da bi se poganjali za narodno, slovensko stvar ter tem povspešiteljem »nemške kulture« pokazali, da

„Na naši zemlji tuji rod
Naj gost nam bo, a ne gospod;
Mi tu smo gospodarji
In Bog in naši cari!“

Iz Celjske okolice. (Osobne vesti.) [Konec.]

Kaj pa Stibenegg, vprišal boš, dragi bralec, reče k temu gospodarstvu? Kaj da reče, tega ne vem, ker še nisva nikoli govorila, to pa vem, da je šel v politični večni pokoj ter da je baje delal, odkar ni imel mastnih služeb pri občini, v pisarni g. Schurbija tako pridno in vestno, da je bil njegov gospodar, sicer dober prijatelj njegov, primoran necega lepega dne dati mu slovo in mu prepovedati vstop v njegovo pisarno. Ako greš, dragi bralec, po okrajni cesti mimo lepega kopališča »Diana« in gledaš na levo lepo zelene griče in hribe, videl boš med dvema hriboma majhno, precej visoko ležečo golino. Tam počiva g. Stibenegg, nekdanji tako mogočni vladar Celjske okolice, zapuščen od vseh ter premišljuje v svoji sicer čez in čez zadolženi kočici minljivost tega sveta. Brez vsake službe, osramoten si ne upa raz hriba med ljudi, temveč gleda milo dol h »Grenadirju«, kjer se nekdanji njegovi pajdaši veselijo pri kozarcu sladkega vinca in če še ima kaj vesti iz prejšnjih časov, si misli: »Kdor drugim jamo koplje, pade sam va-njo«. No mi bi mu žeeli, naj mirno počiva in srka na Pečovniku zdrav zrak, akoravno je in ostaće naš ljuti sovražnik, ker ne smemo kot kristjani tudi sovražnikom želeti hudega, a bojimo se, da ga boben še z onega hriba prezene.

Iz Sladke gore. (Slovesnost.) Dne 20. julija, na dan sv. Ane je preteklo 40 let, kar so bili preč. gosp. župnik Franc Kene v mašnika posvečeni in tisto leto je tudi že 22. njih blagonsnega župnikovanja v naši župniji. Hvaležni farani, stari in mladi, smo se skrbno pripravljali na ta dan, da bi zamogli svojega ljubljenega dušnega pastirja ob tej priliki počastiti. Postavljenе z venci okinčane smreke, pokanje topičev, zastave, ki so vihrale raz zvonika, cerkve, župnijske hiše in šole: vse to je razočevalo, da se ima vršiti nekaj posebnega. Te slovesnosti se je udeležilo 14 duhovnikov in velika množica vernega ljudstva; cerkev, akoravno silno prostorna, je bila čisto napolnjena. Kako visoko spoštujejo in ljubijo farani svojega preč. gospoda župnika, pokazali so tudi o priliki te slovesnosti. Prišli so jim častitat občinski predstojniki Sladkogorski in Lemberški s svojimi svetovalci in odborniki in so v svojih govorih povdarjali obilne zasluge, katere so si gospod jubilar v teh 22. letih pridobili za cerkev, šolo in občine, povdarjali so udanost, hvaležnost in ljubezen, ki veže farane na svojega ljubljenega pastirja. Občinski predstojnik Sladkogorski naznani tudi, da je občina Sladkogorska v seji dne 24. julija v znamenje svojega velikega spoštovanja do njih, enoglasno jih imenovala svojim častnim občanom in izroči slavljencu lepo častno diplomo. Prišli so častitat tudi gg. učitelja, Sladkogorske in Lemberške šole; cerkveni ključarji in šolska mladina. Minola je sicer slovesnost, ali ostala nam bode v lepem spominu. Končno vsi iz sreca želimo, da bi Bog nam g. župnika še mnogo let zdravih in krepkih ohranil.

Iz Celja. (V zavodu čč. šolskih sester) praznovali smo prav slovesno sklep šolskega leta dne 30. julija. Po slovesnem sv. opravilu v cerkvi sešlo se je obilo gospode in kmetov v društveni hiši. Predsednik mil. gospod opat pozdravi zbrane ude in goste v primernih besedah. Na to so igrali otročči šolskega vrtca pod vodstvom č. sestre Vincencije laj dobro šolo:

Vsak se je čudil, je-li mogoče v enem letu tako spretno izuriti, in izobraziti razposajene dečke in deklice! Žares, kar se po drugih šolah ne doseže z velikim trudem, to se doseže tukaj z malim. Istotako vrlo obnašale so se tudi starejše učenke bodisi v petju in prednašanju, kakor tudi v igri: V Rim jo dajmo na grob sv. Alojzija! Vodstvo tega društva šteje si v prijetno dolžnost, izreči tem potom svojo prisrčno zahvalo vsem udom, zlasti pa č. g. katehetu Ivanu Krančiču, sestram: Lidvini, Lavrenciji, Florijani, Beatriki in Vincenciji. Po vašem trudu postala je ta šola — kakor se je izrazil sam dežel. šol. nadzornik, izmed prvih na celiem Štajarskem. Res tehtno spričevalo slovenskej šoli! Kat. podp. društvo, katero vzdržuje omenjeno šolo, šteje 452 udov. Solo obiskuje do 270 učenk, šolski vrtec pa do 60 otrok. Ker stroški leta za letom naraščajo, dohodki pa se krčijo, pokazal se je v društvu blagajnici že precej znaten primanjkljaj za 523 gld. Prisrčno prosimo torej vse prijatelje šolske mladeži, naj blagovolé kat. podp. društvo v Celju, katero je do sedaj takó čvrsto napredovalo in toliko dobrega storilo v prospéh prave krščanske odgoje ženske šolske mladeži v Celju in okolici, za naprej še krepko podpirati. Vsem dobrotnikom in podpornikom pa izreka omenjeno društvo v imenu revnih učenk svojo najsrečnejšo zahvalo ter prosi še nadaljnje naklonjenosti.

Od Mure. (P o g r e b.) Dne 30. julija smo izročili v hladno gomilo na Ljutomerski mirodvor Jakoba Magdiča, kmeta v zgornjem Krapji. Bil je vrli posestnik, večletni občinski in šolski odbornik za občino Cven, zraven tega pa tudi neomahljiv slovenski narodnjak. Bil je pač vrli naslednik prejšnjega, tudi prezgodaj umrlega posestnika F. Mariniča, kateri je bil dobr priatelj, čeravno kmet, dr. Antona Klemenčiča, župnika Ljutomerskega in buditelja narodnega. Marinič je v dobi Klemenčičevi zlagal pesmi in jih pel, pa tudi naročeval tistokratne slovenske knjige in časopise in s tem narod naobrezoval. Magdič ni bil pesnik, pač pa je v besedi in v zgledu delal za narodno stvar. Pri njem so našli postrežbo in zavetišče gospodje od blizu in daleč o potrebi. Skoraj leto dni je trpel na srčni bolezni tako, da ni bil popolnoma zdrav, pa tudi ne zmirom v postelji. Iskal je pomoči v Gradiču in pri večih dobrih zdravnikih, pa bilo je vse zaman. Zaspal nam je dne 28. pr. m. zarano ob treh, v 50. letu. Da ga je res ljudstvo spoštovalo, za to je najlepšni dokaz, da ga je spremilo njih lepo število na pokopališče. Bodi mu lahka zemlja in blag spomin!

Izpred Vojnika. (Vojniška nemščina.) Znano je, da imajo lovci svoj »jägerlatein«, pa najbrž ni še vsem znano, da imajo tudi nemčurji svojo »špraho«, ki je njim čisto podobna, ona je namreč, kakor nemčur, pol tič, pol miš, godlja, bi rekel, če se tančeneje pogleda. Le berite: »Hochennegg am $\frac{8}{8}$ 92 Euer Wolgeboren! Di ich dise Stihlung und beschimpfen anheren mus bin ich genütget — zu mahnen Mich so vie Meine familie ganz ruhig zu lassen sonst bin ih genötge mir die Ruhe vo sonst zuferschafen. ven ih vas schulte bitte es mir zu sagen bin noch im Stande zu bezahlen. Franz Karl O.....č.« In zdaj še naj kdo reče, da ne potrebujejo »Vojniški nemčurji« nemške šole, toda z osata se ne trgajo fige!

Iz Šmarija pri Jelšah. (Spomin.) Tužno so peli zyonovi, oznanjevale svetu žalostno novico, da je na veke zatishnil oči eden najljubeznivših mož, kar jih je rodila slovenska mati. Franca Skaza ni več. Veselega srca in vedrega duha se je teden dni pred smrtjo v veseljem krogu svoje rodbine kratkočasil in razveseljeval, a ni slutil, da bi bilo to zadnjokrat, mislil ni, da bi tisto od veselja kipeče srce v teku tedna na veke zastalo, da se mu bo v kratkih uricah odprl mrzel grob,

in da mu bodo žalujoči ostali na robu zgodnjega groba stojé zadnjokrat zaklicali: mili z Bogom! A kmalu je prihrul mrzel sever britke smrti, bolezen ga je položila na smrtno postelj, iz katere ni več vstal. A da-si je tudi ležal, da-si ga je bolezen mučila, bil je vedno vedrega duha in veselega srca. Ni tožil, ni zdihoval, ampak v resnici strašne smrtne bolečine je prenašal po izgledu našega Izveličarja z neko nadzemsko potrežljivostjo. In ko je slutil, da se mu menda le v resnici zadnja ura približuje, ni imel več miru. Sedaj se je nad vse živo spominjal svojega najboljšega prijatelja, ki mu je dal tako blago in milo srce, Njega, ki ga je tudi, kakor Nikodem, ljubil v globini svoje duše, Njega, ki ga je klical na sodbo, svojega Izveličarja. »Mili priatelj!«, dal je rajni č. g. Časl-nu, svojemu spovedniku, »dva prijatelja še imam, ki sta mi v tolažbo sedaj v mraku mojega življenja. Eden si ti, ki me boš potolažil — in eden je visoko nad zvezdami, ki me bo okrepljal. Naj ne misli svet, da je v meni vera umrla. Bil sem in sem stal veren sin sv. katol. cerkve, in kot takšen hočem umreti. Boril in trudil sem se veliko v življenju, a nisem imel ne enega trenotka, o katerem bi zamogel reči: Ta je moj! A sedaj se mi bliža. Smrt mi bo pripravila moj trenotek, ki mi ne bo odvzet. Jezus, bodi mi milostljiv in ti mili moj priatelj, me sedaj ne zapusti! Bližam se sodbi. Zatoraj bi rad poplačal zadnji vinar Bogu, da bi ne prišel obložen pred sodnika. Bodi pa tudi tolažnik moje ljube Ane, najzvestejšega srca pod nebom. Pomudi se rad pri nas, kajti duhovnik v hiši, blagoslov pri hiši.« In zadnje besede rajnega so bile: »Jezus, reši me!« Tako je umrl mož; o katerem je svet sodil, da je bil brezverskega duha, mož, o katerem se je reklo, da je le za narodnost delal, a na cerkev pozabil. Ne — ni pozabil, ampak žive vere plamteč ogenj in narodni čut je vedno tlel v globini njegovega blagega srca. Bil je rajni blag mož, kdor ga je spoznal, čislal ga je in ljubil, in tudi njegovi nasprotniki so ga visoko cenili. V njegovih prsih je bilo požrtvovalno in nad vse blago srce, srce, ki bi vse rado zakrilo v svoje goreče globočine. Kot otrok je bil občudovanja vreden. Kedar se je spomnil svoje, kakor je sam dejal, zlate mamice, mu je solza zaigrala v očeh. Ah, da bi le mati mene preživel, je bila njegova goreča želja, in se je tudi izpolnila; kot mož in oče je bil uzoren. Velikanska je bila udeležba pri pogrebu. Od blizu in od daleč so prišli njegovi prijatelji, da bi videli hladni kraj, ki je zakril najzvestejšega prijatelja in enega najmiljših sinov našega naroda. Venci so zakrili njegovo zadnjo hišico, in mili glasovi so mu zadoneli v slovo. Ah spavaj, mili priatelj v miru! Tvojo truplo je sicer zakril hladni grob, a tvoje duh plava nad nami. Spominek smo ti stavili, ne iz kamena ali lesa, ampak večen spomin v globini naših src. Vživaj mir in spavaj sladko, dokler se ne snidemo. Z Bogom!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Minister baron Pražak je odstopil ter so ga svitli cesar poklicali v gosposko hišo državnega zbora. Dobi-lì nalednika v ministerstvu, ni se do slej znano a pravi se, da pride na njega mesto nek plemič iz vrste konservativnih veleposestnikov. — Načrti postav za »kronske veljavne« denarja so dobili najvišje potrjenje in minister dr. Steinbach ima že polne roke dela, da izpelje one postave. — V Linci je bil te dni »katoliški shod« in izvršil se je, kolikor se posname

iz raznih listov, kako veličastno. Več škofov in tudi nuncij Galimberti so bili pri shodu.

Štajarsko. Dalje časa so nemški nacionalci t. j. Mladonemci trolleyli jako glasno v rog, češ, da bode v Gradci velik shod »planinskih Nemcev« zoper vlado, ker poslovenjuje planinske kraje. Sedaj so pa obmolkili o njem, pač zato, ker ne morejo prikriti ljudem resnice, da vlada, če je v tej reči že kaj kriva, brž ponemčuje, kakor pa da poslovenjuje. Neresnica se laže piše, kakor pa govori.

Koroško. Slov. volilci v Celovskem okraji vdeležijo se volitev volilnih mož, ne pa potem volitve drž. poslance. Kakor stojé sedaj razmere, ni upanja, da zmaga slov. mož. Tudi nemškutarji še nimajo moža, da mu dajo čast poslanca, kajti Petru Laxu, dosedanjemu poslancu, neki ne seže nihče »do ramen«.

Kranjsko. Mestni zastop v Ljubljani je vložil pritožbo zoper odločbo deželne vlade, vsled katere neki ne smejo ulice in trgi v mestu dobiti samo slov. imen. Pritožba je potrebna, da-si bode težko kaj izdala. — Poljedelska šola na Grmu napreduje prav dobro in ji želimo obilo učencev; tudi iz naše dežele bi bilo dobro, ko bi premožni starši pošiljali svoje sinove za nekaj časa v le-to šolo.

Primorsko. Koliko se slabimo, ako se med seboj grizemo, vidi se iz primorskih razmer, kakor so ondi že dve, tri leta. Iridentovci t. j. Lahi, ki škilijo z enim očesom dol v Italijo, so zmerom drzniši, slov. ljudstvo pa izgubi eno občino za drugo iz svojih rok in potisne se za več let nazaj, ne da pride naprej v rodoljubiji. »Novi možje«, če tudi slovenski, niso vselej sreča za slov. ljudstvo.

Tržaško. Okoli dne 20. avgusta pride v Trst češko učiteljsko društvo iz zlate Prage; računi se, da pride do 300 učiteljev tje. Slov. društva napravijo jim brž ko ne skupno veselico.

Hrvaško. V tem tednu se vršijo volitve v Zagrebu za mestni zastop. Vojska je huda med vladno in hrvaško stranko. Doslej je bila hrvaška stranka v tem zastopu na vrhu, toda vlada je zastop razpustila, ker ji ni bil povolji. Če zmaga hrvaška stranka, zmaga pravica.

Ogersko. Da ogerska vlada zatira narode, ki se nočajo preleviti v madjarski narod, je znano. Sedaj pa je Rumuncem to postalo preveč in zato branijo svoje pravice z vso resnobo. Če tudi njih deputacija na Dunaji ni opravila veliko, vendar pa je Madjare hudo speklo, ker je svet izvedel, kako da se vlada v blagem madjarskem nasilji.

Vunanje države.

Rim. Judje so si v strahu, da se razširi po celiem svetu sovraščvo do njih ali antisemitizem, zato si izmislijo sedaj to, sedaj drugo novico, po kateri se obsodi antisemitizem za nečloveško početje. Sedaj gre enaka novica tudi o sv. očetu Leon XIII. po svetu. Resnica je, da sv. oče ne hvalijo antisemitizma, toda judovskih pijač tudi ne zagovarjajo.

Italijansko. Dobro se ne godi kmetom po Italijanskem. V Laterzi je prišlo do velicih nemirov, ker kmetje niso marali plačati davkov. Kmetje so žendarje napadli in jih več tudi ranili, zato so pa le-ti streljali na kmete in jih tudi nekaj težko ranili. Tudi župan je dobil težko rano, zaprli pa so dvajset kolovodij.

Francosko. Predsednik republike je voljen za sedem let in sedanji še ostane torej do konca leta 1894 na svojem mestu, vendar pa se že sedaj misli, kdo da mu bode naslednik. Da ne ostane Sadi-Carnot potem, ko mu izteče doba, to je nekaterim že gotovo. Največ upanja si dela minister Freycinet, da spleza na predsedniški stol in on se že torej tudi pripravlja za volitev.

No, Bog zna, kaj še pride v tem času: ali še bode tedaj predsednika treba?

Angleško. Gladstone prevzame v kratkem času vlado v svoje roke in če je listom verjeti, hoče on potem dati nekaj pravic irskemu ljudstvu in tudi delalcem pomore do volilne pravice. Tudi davke hoče znižati, posebno dac, davek od živil. Mogoče je sicer, da bode tako, toda mi še nimamo prav vere v te obljube.

Nemško. Minister notranjih zadev, grof Herfurth, je odstopil in njegove posle prevzame predsednik ministerstva, grof Eulenburg. To se je izgodilo najbolj zato, ker zadnji ni imel dovolj dela in pa, kar je glavno, potrebnih dohodkov. — Cesар Viljem se je vrnil iz Londona; kaj je ondi opravil, pa še ni znano in sploh se ne zna, kaj je ondi iskal.

Rusko. Kolere še ni konec, toda piše se manj o njej, ker vlada ostro pazi na to, da ne pošlje nihče vznemirajočih poročil v liste, ki izhajajo v drugih državah, domači listi pa ne smejo poročati več, kakor jim vlada dopusti. Bolezen pa se ve, da ne vpraša vlade, kam da sme iti. — Govori se, da se vlada pogaja z nemško gledé na trgovinsko zvezo.

Srbsko. Nekateri listi vedó, da je te dni bil kralj Milan v Belem gradu ter je nagovarjal vplivne može, naj se k malu izvoli tretji regent in se ve, da tak, ki je njemu po volji.

Grško. Državni proračun kaže za tri, stiri miljone več dohodkov, kakor stroškov. Svet pa sodi, da je to »več« le na papirji, v resnici pa bode več ali manj primanklja.

Afrika. V Maroku je nastala neka tihota; ustajniki ne napadajo sultanovih vojakov in tudi ti se držijo mirno, vendar pa se pravi, da je to le tihota pred nevihto.

Amerika. Ker bode prihodnje leto velika svetovna razstava v Chicagu, dovolile so tudi naše železnice tistim obrtnikom za polovico znižane cene, ki hočejo svoje izdelke poslati na razstavo. Kolikor se sodi lahko iz tega, zniža se tudi za ljudi vožnjina, a težko, če pojde kdo izmed nas tje, na amerikansko razstavo.

Za poduk in kratek čas.

Kako so Prusaki rešili Joška.

Napisal J. Sattler.

(Konec.)

III.

Dne 1. julija smo taborili blizu Jožefovega. Tega mesta ne pozabim nikdar, kajti tukaj bi me skoro zadega grozna usoda. Deževalo je v ta dan; posod so stale mlake. Da ne bi ležali v blatu, veleli so nam iti v bližnji gozd po dračje. Tudi meni je bilo to ukazano. Pri tem delu je moral vsak vojak imeti svoj prepasnik ali »iberšvunk«, kakor so tedaj rekali temu orožju. Jaz pa svojega ne morem najti. Iščem in iščem, ali ni ga nikjer. Morda ga je kdo obesil na drugo piramido?*) Desetnik me ošteva z vsemi priimki, katere je znal; a znal jih je mnogo, in mi preti, da ovadi naredniku ta strašni zločin vojaški. Kdo je kedaj slišal, da je vojak izgubil svoj »banganet«? Rekel je tudi med drugimi primerami, da je vojak brez prepasnika to, kar krava brez repa.

Predno zvečer poležemo na čudne blazine, katere smo nabrali in nasekatli v gozdu, reče mi narednik:

»Vi bote imeli sitnostij jutri; objaviti vas moram k raportu. Kam ste pa dejali svoj prepasnik?«

*) Več sestavljenih pušč se imenuje puškina piramida; na-njo obesijo vojaki svojo opravo.

»Kaj jaz vem, kje da je. Gotovo ga je zlobna roka obesila na drugo piramido, morda sam gospod desetnik, da bi me spravil v kazen, ker me ne more trpeti; rečem precej nevoljno.«

»Predstojnikov svojih ne smete sumničiti. To nikakor ne gre. Vojak mora lepo ubogati in molčati; odvrne jezno narednik.«

»Že davno vem, da nima podložnik v vojakih nobene pravice.«

»Tudi zaradi upornih teh besedij vas objavim k rapportu; sikne srdito narednik in prekine daljni razgovor.«

Dolgo nisem mogel zaspati, čeravno sem bil na smrt utrujen od hoje. Premetaval sem se na vejevju, ki me je tiščalo; še bolj pa me je mučila misel, kaj bo jutri. Bil sem silno razburjen. Oj Maribor! Ondu sem vsaj po noči imel mir; tam sem vsaj v spanju pozabil vojaških nadlog. Konečno vendar zadremljem; ali plašile so me grozne sanje.

Drugo jutro je bil raport. Stalo nas je že več »haptak«, kar pride stotnik. Ko dojde do mene, javi mu narednik: »Ta mož je izgubil včeraj svoj prepasnik; vrhu tega se je vedel sinoči zelo uporno, trdeč, da je podrednjenik v vojakih brezpraven.«

Stotnik me osorno pogleda; potem pa se srdito zadere:

»Ste li že čuli vojne čitanke?«

»Ne, gospod stotnik; jaz sem novinec; nihče mi jih ni še....«

Ni mi pustil izgovoriti; zakričal je togotno:

»Tiho! Veste, kaj si zaslужite na vojni za tako upornost? Ustreliti vas dam.«

Strepetal sem na vsem životu. Stotnik se obrne k naredniku:

»Peljite tega moža na glavno stražo taborsko.«

Takoj me odvedeta dva vojaka na sredo taborišča, kjer so bile zastave in bobni. Tu vsedem. Ne morem vam dopovedati, kakšne misli so preletavale glavo mojo. Silna žalost se me poloti. Jokati sem se začel. Iztrgali ste me iz šole; ogrenili moji materi vse žive dni, in sedaj še to!... Oh mati, ko bi vedeli, kaka sramota me čaka, počilo bi vam žalosti srce. Ustrelili me bodo; pa ne sovražniki, nego naši. Umreti moram, pa ne smrti junaške, nego sramotne kakor, ubežnik, hudodelnik. Kako sem si sedaj želel svinčenke sovražne!

Iz teh obupnih mislij me najedenkrat prebudi hrušenje topov, ki je prihajalo iz daljine. Nekdar še nisem slišal slajših glasov. V tem trenotku se razlegne tudi po vsem šatorišču trombe glas. Klicali so k orožju. Hipno je bilo vse po koncu. Nekateri pribrežijo po zastave in bobne; tudi mene vzamejo s seboj. Malo, da nisem vskliknil: hvala vam, Prusaki! Brž smo bili oboroženi. Moj prepasnik se je res našel na tuji piramidi. Tako odrinemo v tisto stran, od koder je prihajalo grmenje topov.

Ustrelili me torej še niso. Ali kaj, ko bi kazen bila le odložena? Morda pa se že danes zgrabimo s Prusaki? Potem utegne biti konec vsemu strahu; v bitvi umrjem častno.

Čez dva dni je bila res usodepolna bitka pri Kraljevem Gradcu. Ko so začele pokati puške in hrumeti topovi, tresli so se naši dečki in vzdihovali: Jezus! Marija! Jaz sem pa bil miren; saj je bila to le sladka godba, mojim ušesom. Živci so mi otrpnili pri Jožefovem; srce moje je bilo pripravljeno za prusko svinčenko. Slovenski fantje so padali krog mene, kakor muhe; mene pa ni ranila nobena krogla. Stotnika mojega sta zadele dve; tisti desetnik pa, ki mi je najbrž skril prepasnik, dobil je jedno v nogu. Misil sem si: sodba božja!

Po tem smo bežali neprestano proti Olomucu in

dalje čez Karpaty k ubogim Slovakinom. Prusaki so nam bili vedno za petami. Ni bilo časa misliti na kazen. Ko se je sklenil mir, pride moj polk v Gradec. Tu sem pisal v stotniški pisarni. Sicer ni bilo več prejšnjega stotnika; vendar me je še vedno iznemirjala neka skrb, češ, da bi utegnilo biti kaj zabeleženo o meni. Nekega dne pogledam v kazenski zapisnik; toda ne najdem svojega imena. Pruski topovi so izbrisali vse. Upati sem torek smel, da se pomaknem na višjo stopinjo, vsaj do »frajtra«, če ne do generala. Ko se pa leta 1869 skrči vojaška služba na tri leta, prosil sem dopusta. Končno sem se udal materinim solzam in šel zopet v šolo.

To je Joškova povest, kako so ga rešili Prusaki. Sedaj je dušni pastir in se vojuje z nemškutarji in trmastimi ovčami. Pri njem se torek do pičice izpoljujejo svetopisemske besede: »Življenje človeško je ne-prestana vojna.«

Smešnica. »Sinoči si mi pravil, da si je tvoj sin nogo zlomil, a danes sem ga srečal popolnoma zdarevga«, očital je prijatelj prijatelju. »Tako!« reče oni. »No, tedaj pa moj sin gotovo še o tej nesreči ničesar ne ve.«

Razne stvari.

(Občinske volitve.) V torek in sredo so se v Ormoži izvršile občinske volitve. Slov. volilci se jih niso udeležili, samo v 3. volilnem redu je dalo 36 volilcev. svoj glas narodnim možem. Občinski zastop ostane torek po polnem v rokah nemškutarjev.

(Pevska slavnost v Šoštanji.) Častita pevska društva, naše gg. poverjenike, kakor tudi pojedine pevce prosimo uljudno, da prinesejo pesmi, ki smo jim jih pripisali, k slavnosti seboj, sicer bi ne imeli dovolje sekiric. Tudi pevskih znamenj naj ne pozabijo doma. Kdor izmed pevcev pa še nima tega znamenja, dobi ga po 30 kr. na dan slavnosti. Odbor.

(Premesčenje.) Čast. o. Jakob Diviš iz reda sv. Frančiška, doslej v Bolzanu, prišel je k Mariji Devici v Mariboru za kaplana; č. o. Nazarij Schönwetter pa gre k Sv. Trojici in ondot se preseli č. o. André Golob v Maribor.

(Služba organista in koralista) pri Marioborski stolni cerkvi je razpisana. Prošnje s spričevali o sposobnosti naj se pošljejo kn. šk. konsistoriju do konca tega meseca.

(Notarske sprememb.) Gosp. Vinko Toplak, c. kr. notar v Dobrli vasi, pride na enako mesto v Šmarje in istotako g. dr. Ad. Mravlag iz Rogatca v Laški trg.

(Vspored slavnosti) v Šoštanji je ta-le: Sprejem 1. Ob 12. uri opoldne sprejem s posebnim vlakom došlih gostov na kolodvoru, potem odhod z godbo na slavnostni prostor pri gosp. Pečniku. 2. Ob pol 1. uri popoldan skupni obed pri gosp. Pečniku; kuvert stane za osebo 1 fl. 50 kr.; pri obedu svira godba. 3. Ob 2. uri skupna pevska vaja.

Veliki zbor. Ob 4. uri popoldan v dvorani gosp. Pečnika VIII. veliki zbor »Slovenskega pevskega društva« s sledenjem dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Spremenitev §§ 1, 6, 13, 15, 17, 18 in 28 društvenih pravil. 6. Volitev: a) predsednika in odbora, b) računskih preglednikov. 7. Razni nasveti.

Sokolska društva. Ob polu 5. uri odhod »Sokolskih društev« z godbo na telovadni prostor na glavnem trgu, ter velika skupna in posamezna telovadba.

Koncert. Ob 6. uri veliki pevski zbor s sodelovanjem godbe »Prostovoljnega ognjegasnega društva v Zagrebu« pod osebnim vostvom kapelnika gosp. Antona Stoekla na vrtu gostilne gosp. Pečnika s sledеčim vsporedom: 1. Nedved: »Avstrija moja«, moški zbor. 2. Volarič: »Grajska hči«, mešan zbor s tenor, soprani in alt s samospevom. 3. Foerster: »Gorenjci, Gorenjci smo«, moški zbor iz operete »Gorenjski slavček« s premljevanjem orkestra. 4. Vilhar: »Domovini«, mešan zbor. 5. Nedved: »Venec slovanskih pesmij«, zbor. 6. Foerster: »Ljubica«, mešan zbor. Med posameznimi pevskimi točkami svira godba. Po koncertu prosta zabava s petjem raznih pevskih društev in z godbo.

(Vstopnina) h koncertu v Šoštanji znaša za: a) neude: 1 fl. za osebo, 2 fl. za obitelj; b) podpirajoče ude 50 kr. za osebo, 1 fl. za obitelj; c) kmete in dijake 30 kr. za osebo, 60 kr. za obitelj; d) izvršujoči udje so vstopnine prosti.

(Nova cerkev franciškanska v Mariboru.) Danes, na god sv. Filumena, se je po svečani božji službi položil vogeljni kamen za južni zvonik in je upati, da bodeta oba zvonika še letos pokrita. Boditi to podjetje vsem bogoljubnim rojakom gorko priporočeno!

(C. k. r. pošta.) Nek poštni uradnik ob progici Savinjske železnice ne ve, da je »Weitenstein« po slovenski »Vitanje« in naj si to na znanje vzame, da se ne bodo pisma zavoljo njegove nevednosti vlačila sem ter tje po cele tjedne.

(Za dijaško kuhinjo) so darovali vlč. gospodje duhovniki, ki so se zbrali pri pogrebu rajnega vlč. g. zlatomašnika Martina Sevnika, lepo svoto 70 gld., ki se je po naročilu gospodov darovalcev razdelila tako, da je dobila Celjska dijaška kuhinja 32 gld. 50 kr., Marioborska pa 37 gld. 50 kr. Boditi vsem vlč. gospodom darovalcem tem potom izrečena dolžna zahvala! V Mariboru potrebujemo za dijaško kuhinjo vsako leto črez 1400 gld. in smo imeli letos blizu 150 gld. primanjkljaja, ki je pa sedaj blizu ves pokrit. Še enkrat: Bog plati!

(Laško vino.) V Mariboru je nekjud odprl krčmo, v kateri je bilo samo »laško vino« na prodajo. Te dni pa so mu krčmo zaprli in vino, ki je bilo tako močno, da je pivce vselej glava bolela, so poslali na preskušnjo v Klosterneuburg.

(Nemškutaria.) Gospod Ivan Reich, nadučitelj pri Sv. Lenartu v slov. goricah, se je dne 7. avgusta ustrelil. Kaj da ga je napeljalo do samomora, ni še doognano, ali toliko je brž gotovo, da se je bil preobjedel nemškutarije in kar je z njo v zvezi.

(Požar.) V Bistrici na Koroški železnici je zgorela v noči na 10. avgusta tovarna g. J. Knappa. Požarna bramba je sicer hitela gasit, toda ni je ubranila ognju ter je tovarna, sicer velika, sedaj žalostno pogorišče.

(Nemške šole.) Dež. odbor v Gradci je dovolil, da se ustanovi za Ljutomer posebna šolska občina. Na ugovor slov. in trezni nemških tržanov se torej dež. odbor ni oziral. Nemška šola je tedaj za slov. deco ondi po takem gotova.

(Mladina.) V Brezulah so se pastirji v unem tednu prepričili ter so 12 let starega tovariša Fr. Klinca zvezali na rokah in nogah. Nato pa so ga vlekli čez drn in strn, da je drugo jutro umrl po hudih bolečinah. Janez Novak, 15 let stari fant, je zavoljo tega že pod ključi, Janez Zmazek pa je zbežal, da ga še niso našli.

(Nesreča.) Dne 31. julija je padel Fr. Groz, posestnik v Mislinji, s črešnje ter si je razbil glavo. — Dne 4. avgusta se je zgrudil v Celji sedmošolec Julij Hribar na velikem trgu ter je bil pri priči mrtev.

(Uboj.) V Rečiški vasi so se v noči na 1. avg. fantje stepili in je v tem Jože Šumljak zabodel hlapca Antonia Podgoršek. Se ve, da so zločina zaprli.

(Mišnica.) Pri Mali nedelji so prijeli te dni žendarji necega viničarja, ker je prodajal »mišnico«. Iz pisem, ki so jih pri njem našli, razvidi se, da se je poslalo do 110 kg. mišnice ali na njegovo ali na ime drugih posestnikov. Človek se vpraša, kako je mogoče, da se pošilja toliko strupa med ljudi, ne da pride gosposka tako nevarni kupciji na sled!

(Samomor.) Dne 5. avgusta se je ustrelil v Placeru v župniji Sv. Urbana v slov. goricah, 30letni želar Janez Kaisersberger. Žganje je nesrečnika do tega dajanja napeljalo. Že dalje časa je govoril, da bode »nekaj storil«, da ga bode »žandar gledat prišel, kako leži«. Zvečer, ko žene ni bilo v hramu — le malo dete je bilo v zibelni — sede pri peči na klop, nastavi si puško na srcé ter jo z nogami sproži. Strel mu je golt, po katerem je marsikateri glažek Ptujskega žganja tekel, popolnoma razparal.

(Povodenje.) V Mislinji pri Slov. Gradci so imeli dne 22. julija strašno ploho in je naliv napravil veliko škode, posebno na cestah in travnikih.

(Denar.) Na celem svetu je sedaj denarja v zlatu 3,656.935,000, v srebru 3,744.700,000 in v papirji pa 2,281.793,000 dolarjev. Dolar se računi za 2 gld. 10 kr.

(Duhovniške spremembe.) Č. gospod Martin Sevnik, kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri Sv. Petru pod Sv. Gorami, je dne 5. avgusta umrl v 80. letu in č. g. Anton Ferme, župnik pri Sv. Štefanu poleg Žusma, v 74. letu svoje dobe. — Č. g. Martin Medved, kaplan v Laškem trgu, pride v Žalec in č. g. Fr. Šelih iz Reichenburga v Laški trg. Č. g. Jožef Kržišnik, sem. duhovnik v Mariboru, gre za kaplana v Reichenburg.

Loterijne številke.

Trst 6. avgusta 1892:	8, 7, 84, 53, 90
Linc » »	17, 44, 30, 74, 29

NAZANILo.

Na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru oddajo se z začetkom šolskega leta 1892/3 to je 15. septembra t. l. eden štipendij šolskega društva, eden štipendij Brežkega okraja 6 brezplačnih mest. Prošnjiki, kateri so dovršili ljudsko šolo, morajo biti telesno zdravi in 16 let starci.

Prošnje do deželnega odbora s spričevalom o odpustu iz ljudske šole, s krstnimi in domovinskimi listom, s spričevali o cepljenji koz, zdraviji, nравosti in ubožnosti, naj prošnjiki sami ravnateljstvu vinorejske šole do 20. avgusta t. l. izročijo.

Od štaj. deželnega odbora.

Zavarovalno društvo „Unio catholica“

na Dunaju I., Bäckerstrasse 14 in v
Gradci Radetzkystrasse 1. 12-26

priporoča se vsem katoličanom, kateri namejavajo složnost na gospodarstvenem polju. Društvo oskrbljuje zavarovanje proti ognju, nesreči in za življenje, kakor tudi cerkvenim in občinskim predstojnikom zavarovanje zvonov proti razlomu in poklini. — Zastopniki se iščejo. Varnost popolna, premije po ceni.

Na prodaj

je hiša, mlin, živinski in svinjski hlev, dve kleti, kozolec, dva orala zemlje (sadni vrt, njiva, dva vrta za zelenjavo) na Blanci pri Sevnici, pet minut od glavne ceste za 1900 fl. Hisa je pripravna za kupšijo in vsak obrt. Ponudbe sprejema lastnik Fr. Radaj v Stari vasi pri Vidmu na Štajarskem.

Gasilnice

vsakovrstne velikosti in stroja, s pristopnimi ventili, najizvrstnejše delane, in velike moći za brizganje, prilične sremjam, mestom, trgom in njihovim gasilnim društvom.

Brizgalnice

na kolesih, nosljah, v putah za vrte, Vodonosnike

razne sostave, najboljše cevi iz konopnine, gumija, za sesavanje vode ali za napeljavanje vode, dalje vretenice in tehtnice za ove cevi, kakor tudi drugo

orodje gasilcem potrebno
priporočuje po najnižji ceni proti 5 let-
letnemu poroštvo

Albert Samassa,
c. k. dvorni zvonar in fabrikant
strojev in gasilnega orodja
v Ljubljani.

Srenjam in gasilnim društvom
dovoli se plačevanje v rokih. Po-
drobne cenilnike dopošilja brez-
plačno in franko. 6

Učiteljska služba.

Na trirazredni v IV. plačilni vrsti sto-
ječi ljudski šoli pri Malinedelji se učiteljska
služba z začetkom prihodnjega zimskega pol-
letja stalno ali tudi začasno odda.

Nemškega in slovenskega jezika v govoru
in v pisavi popolnoma zmožni prositelji naj-
vložijo svoje z dokazom avstrijskega držav-
ljanstva obložene prošnje, najdalje do konca
avgusta t. l. pri krajnem šolskem svetu Malo-
nedeljskem.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,
dne 25. julija 1892. 2-2

V Ptujji, na najboljšem mestu,
se takoj proda zarad
silnega dovršenja zapuščine hram za 4500 fl.
(najemnina znaša 510 fl.) in posestvo, deset
minot od Ptuja, s travnikami in njivami za
1700 gld. Na hramu ostane 2000 gld., na
posestvu 700 gld. hranilničnega denarja. Več
pové Avgust Heller v Ptujji. 2-2

V najem vzeti želi štacuno ali hišo
za trgovino v sposobnem
kraju. Ponudbe blagovolijo se poslati ured-
ništvo „Slov. Gospodarja“. 1-2

Naznanilo.

Prodajalnica tik cerkve v Rečiškem trgu,
v zgornji Savinjski dolini, s potrebnim pri-
pravo za špecerijsko in manifaktурno blago,
oddaja se takoj v najem. Več pové

Janez Smidis, 3-3
posestnik na Rečici, (pošta Rietz.)

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 78.
Illustrirani zapiski in pokrovna pismo v bratislavskem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku po zahtevanju brezplačno in franko. Čas za poskušaj - gresajte, upoštevajte pogoj. Zapret znižana cena! 2-2

Stv. 11.676 civ.

Razglas.

Od c. kr. mestne deleg. okrajne sodnije v Celji se daje na znanje: Na prošnjo dedičev J. Dobovišek, posestnika in oširja v Šentjurji na južni železnici, se dovoli javna dražba zemljišč, ki spadajo k zapuščini J. Dobovišek ter so sodnijski cenjena na 2789 gld. 74 kr. in na 7569 gld. in 56 kr. in sicer t. št. 46 katestr. občine Tratna in t. št. 5, 7, 8 in 10 kat. občine Šentjurij, kakor tudi zapuščinskih vozov in gospodarskih rečij v ceni 402 gld. 30 kr. in 802 gld. 40 kr. in se za-njo nastavi dan za t. št. 46 Tratna in t. št. 5, 7, 8 in 10 Št. Jurij brez gospodarskih rečij

29. avgusta 1892 od 9—12. ure dopoldne

na dotednjem kraji v Šentjuriji, oziroma Nova vas, ter se pristavlja, da se prodajo zemljišča t. št. 5, 7, 8 in 10 kat. občine Šentjurij ta dan samo za ali čez cenilno svoto, ne pa pod njo; gledé na posestvo v Tratni pa tudi pod cenilno svoto, vendar ne pod 2500 gld.

Za dražbo vozov in gospodarskih rečij, kolikor jih spada k rečeni zapuščini v ceni 402 gld. 30 kr. in 802 gld. 70 kr., določi se dan

30. oziroma 31. avgusta 1892 od 8.—12. in 2.—5. ure

na dotednjem kraji v Šentjuriji in v Novi vasi ter se dostavlja, da se prodajo te reči tudi pod cenilno svoto, pa proti gotovemu plačilu.

Dražbeni pogoji, pri katerih je posebno ta, da mora vsak ponudnik 10% vaditi položiti v roke dražbinske komisije, kakor cenilni zapisnik in izpisec iz zemljiških knjig se izvedo v c. kr. okr. sodnije registraturi.

V Celji, dne 31. julija 1892.

C. kr. svetovalstva tajnik:
Dr. Čuber.

Kdo hoče uživati **dobrote edino prave**
— ne na pol sožgane in polne slaja, ki v ustih ostane

Kneipp-ove sladne kave

naj kupuje le blago v **rudečih** štrivoglatih zavitkih
bratov Štriz z varnostnimi markami: **podobo**
in **ponvico**.

Ako se jej primeša nekoliko 15-30

Ölz-ove kave,

katera je **najboljši** in **najizdatnejši** dostavec
h kavi, dobivaš po **ceni redilno kavo**, katera
presega navadno bobovo kavo.

Bratje Ölz, Bregenz

od vlč. g. župnika Kneippa edino pooblaščena tovarna
za sladno kavo na Avstrijsko-Ogerskem.